

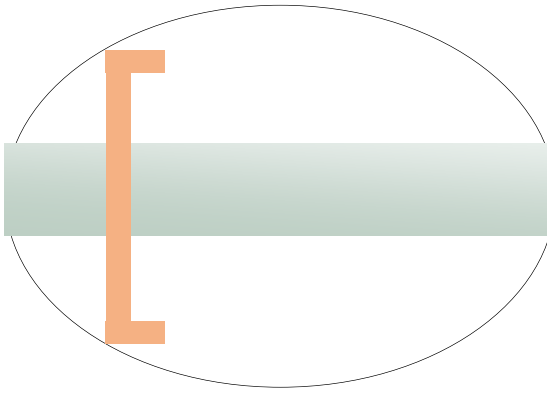
Prenos daňovej povinnosti na príjemcu plnenia v stavebníctve

(Manuál pre obce a mestá)

Ministerstvo financií
Slovenskej republiky

September
2015

Vážení čitatelia,

Ministerstvo financií Slovenskej republiky prichádza v rámci dane z pridanej hodnoty (DPH) s novým opatrením, ktorého cieľom je riešiť základné problémy podnikania v sektore stavebníctva, a tými sú zlá platobná disciplína a platobná neschopnosť. Aj podnikatelia, ktorým za ich stavebné práce nie je zo strany objednávateľov zaplatené, musia uhradiť štátu DPH, čo im môže spôsobiť finančné problémy.

Chceme preto, aby sa povinnosť zaplatiť DPH preniesla na platiteľa DPH, ktorému boli stavebné práce dodané. Zjednodušene povedané, DPH štátu zaplatí až posledný poskytovateľ stavebných prác v reťazci. Týmto sa okrem iného zamedzí uplatňovaniu neoprávnených nadmerných odpočtov v priebehu dodávok stavebných prác.

Zámerom manuálu, ktorý práve čítate, je zrozumiteľne popísať pripravované opatrenie. Keďže aj viaceré obce a mestá sú registrovaným platiteľom DPH, prenos daňovej povinnosti na príjemcu plnenia v stavebníctve sa bude vzťahovať aj na nich. Chceme obciam a mestám uľahčiť aplikáciu tejto zmeny, preto prinášame niekoľko praktických príkladov aj s riešeniami, s ktorými sa môžu stretnúť v praxi.

S úctou

Ing. Radko Kuruc, PhD.

štátny tajomník Ministerstva financií SR

ZÁKLADNÉ OTÁZKY

Čo je prenos daňovej povinnosti na príjemcu plnenia v stavebníctve?

Prenos daňovej povinnosti na príjemcu plnenia bude v praxi znamenať, že poskytovateľ stavebných prác nebude povinný k svojmu plneniu uplatniť DPH na výstupe. Inými slovami, bude fakturovať bez DPH. Daň bude prenesená na príjemcu plnenia, ktorý túto daň na výstupe prizná vo svojom daňovom priznaní a zaplatí ju správcovi dane.

Režim prenesenia daňovej povinnosti na príjemcu sa použije na stavebné práce, na dodanie stavby alebo časti stavby na základe zmluvy o dielo a taktiež na niektoré prípady dodania tovaru s inštaláciou alebo montážou.

Prenos daňovej povinnosti môže byť uplatnený **len ak sú poskytovateľ stavebných prác a aj príjemca plnenia registrovanými platiteľmi DPH.**

Na ktoré obce a mestá sa bude vzťahovať?

Pôjde len o obce a mestá (ďalej len „obec“), ktoré sú **registrované ako platiteľ DPH**. V súčasnosti sú mnohé obce registrovanými platiteľmi DPH napríklad z dôvodu dodávky tepla, prevádzkovania športovísk alebo iných zariadení, prevádzkovania jedální, bufetov a podobne.

Od kedy by mala táto zmena platiť?

Novela zákona o DPH má nadobudnúť účinnosť 1.1.2016.

Ako to bude v praxi fungovať?

Obec môže mať mesačné alebo štvrťročné zdaňovacie obdobie. Ak bude obec, ktorá je platiteľom DPH, príjemcom akýchkoľvek stavebných prác poskytovaných platiteľom DPH bez ohľadu, na aký účel si stavebné práce objedná, DPH nezaplatí dodávateľovi, ale ju zaplatí priamo štátu. Obec dostane faktúru bez DPH, **vypočíta si DPH z fakturovanej ceny, uvedie ju v daňovom priznaní a zároveň odvedie do štátneho rozpočtu**. Už v súčasnosti sú platitelia DPH povinní podať daňové priznanie za každé zdaňovacie obdobie.

PRÍKLAD 1

Obec je platiteľom DPH z dôvodu poskytovania služieb v športovom areáli s mesačným zdaňovacím obdobím. Stavebný podnik (platiteľ DPH) vykoná na základe zmluvy s obcou opravu miestnej komunikácie. Stavebné práce odovzdá podnik 20. apríla 2016. Podnik fakturuje službu 25. apríla 2016 vo výške 20 000 € bez DPH. Splatnosť faktúry je 30. jún 2016.

RIEŠENIE

Aj napriek tomu, že prijaté stavebné práce, teda oprava komunikácie, nesúvisia s činnosťou, pre ktorú je obec platiteľom DPH, obec je povinná priznať v daňovom priznaní za zdaňovacie obdobie apríl DPH vo výške 4 000 € (vypočítaná zo sumy 20 000) a túto čiastku uhradiť správcovi dane najneskôr do 25. mája 2016. Dodávateľ je povinný uviesť na faktúre slovnú informáciu „*prenesenie daňovej povinnosti*“.

Obec si nemôže uplatniť odpočítanie DPH z dôvodu, že stavebné práce neprijala v súvislosti so službami poskytovanými v športovom areáli, pre ktoré je registrovaná ako platiteľ DPH. Obec je povinná uviesť údaje z prijatej faktúry do časti B. 1. kontrolného výkazu.

PRÍKLAD 2

Na rozdiel od predošlého príkladu je obec platiteľom DPH so štvrťročným zdaňovacím obdobím. Stavebný podnik (platiteľ DPH) vykoná na základe zmluvy s obcou opravu miestnej komunikácie. Stavebné práce odovzdá podnik 20. apríla 2016. Podnik fakturuje službu 25. apríla 2016 vo výške 20 000 € bez DPH. Splatnosť faktúry je 30. jún 2016.

RIEŠENIE

Dodávateľ je povinný uviesť na faktúre slovnú informáciu „*prenesenie daňovej povinnosti*“. Obec je povinná priznať v daňovom priznaní za zdaňovacie obdobie 2. kvartál 2016 DPH vo výške 4 000 € a túto čiastku uhradiť správcovi dane najneskôr do 25. júla 2016. Obec je povinná uviesť údaje z prijatej faktúry do časti B. 1. kontrolného výkazu.

PRÍKLAD 3

Obec vykonáva podnikateľskú činnosť, poskytuje stavebné práce. Obec však nie je platiteľom DPH, pretože činnosť vykonáva v malom rozsahu a nedosiahla obrat 49 790 € pre povinnú registráciu pre DPH. Obec poskytne stavebné práce obchodnej spoločnosti za dohodnutú cenu 18 000 €.

RIEŠENIE

Keďže obec nie je platiteľom DPH, nevzťahuje sa na ňu povinnosť uplatňovať DPH na poskytovanie stavebných prác, a teda nevzniká jej povinnosť odvieť DPH správcovi dane. Faktúru obec vyhotovuje bez DPH.

Ak obci nevzniká daňová povinnosť, prenos daňovej povinnosti neprichádza do úvahy a príjemca plnenia stavebných prác, aj keby mal postavenie platiteľa DPH, nie je povinný na prijaté služby stavebných prác uplatniť DPH.

PRÍKLAD 4

Obec vykonáva podnikateľskú činnosť, poskytuje stavebné práce. Obec je platiteľom DPH v rozsahu vykonávania tejto podnikateľskej činnosti. Obec má mesačné zdaňovacie obdobie. Obec poskytne stavebné práce firme, ktorá je tiež platiteľom DPH. Zmluvné strany si dohodli odmenu za stavebné práce vo výške 20 000 € bez DPH. Stavebné práce boli ukončené 30. júna 2016.

RIEŠENIE

Ukončením stavebných prác k 30. júnu 2016 vznikne daňová povinnosť z poskytnutia služby. Obec ako dodávateľ, platiteľ DPH, použije režim prenosu daňovej povinnosti na príjemcu, ktorý je platiteľom DPH. Obec vyhotoví faktúru bez DPH a na faktúre musí uviesť slovnú informáciu „*prenesenie daňovej povinnosti*“. Poskytnutie stavebných prác obec, platiteľ DPH, neuvádza v daňovom priznaní a ani v kontrolnom výkaze.

DPH zo stavebných prác je povinný odviešť do štátneho rozpočtu príjemca plnenia, teda firma, pre ktorú boli stavebné práce vykonané. Príjemca plnenia uvedie DPH z prijatých stavebných prác (ako DPH na výstupe) v daňovom priznaní za zdaňovacie obdobie jún 2016. Príjemca stavebných prác, obchodná spoločnosť, je povinný uviesť prijaté plnenie aj v časti B.1. kontrolného výkazu.

PRÍKLAD 5

Obec nevykonáva žiadnu podnikateľskú činnosť, a preto nie je platiteľom dane. Uzavrie zmluvu o výstavbe budovy s obchodnou spoločnosťou, ktorá je platiteľom dane. Budova má slúžiť obci ako obecný úrad. Budova je odovzdaná zhotoviteľom 30. júna 2016. Cena za dielo je dohodnutá vo výške 600 000 € vrátane DPH.

RIEŠENIE

Obec dostane faktúru o dodaní stavby s DPH. Vo faktúre je dodávateľ povinný uviesť základ dane 500 000 € a DPH 100 000 €. Dodávateľ nemôže uplatniť režim prenosu daňovej povinnosti na obec, pretože obec nie je platiteľom DPH.

PRÍKLAD 6

Obec stavia obytný dom a byty plánuje po výstavbe predat'. Z tohto dôvodu má **obec postavenie zdaniteľnej osoby a ako zdaniteľná osoba je registrovaná ako platiteľ DPH. Obec má mesačné zdaňovacie obdobie**. Okrem toho obec uzavrie zmluvu o výstavbe budovy s obchodnou spoločnosťou, ktorá je platiteľom DPH. Budova má slúžiť obci ako obecný úrad. Budova je obci odovzdaná zhotoviteľom 30. júna 2016. Cena bez DPH je dohodnutá vo výške 500 000 €. Obec zaplatí zálohu vo výške 50 % 10. januára 2016 (250 000 €).

RIEŠENIE

Prijatím zálohy vo výške 50 % vznikne daňová povinnosť po prvýkrát, a to 10. januára 2016 vo výške 50 000 €, a po druhýkrát vznikne daňová povinnosť 30. júna 2016 tiež vo výške 50 000 €. Dodávateľ budovy použije režim prenosu daňovej povinnosti na príjemcu, pretože obec má postavenie platiteľa dane. Prenos daňovej povinnosti sa uplatní aj napriek tomu, že kúpa budovy nie je určená na podnikateľskú činnosť, pre ktorú je obec platiteľom DPH. Dodanie budovy spadá z hľadiska zákona o DPH pod stavebné práce, a to na základe sekcie F európskej štatistickej klasifikácie produktov.

Dodávateľ je povinný vyhotoviť faktúru dvakrát:

- k prijatej platbe najneskôr do 15 dní od prijatia zálohy. Faktúru vyhotoví bez DPH a na faktúre je povinný uviesť slovnú informáciu „*prenesenie daňovej povinnosti*“,
- po odovzdaní budovy najneskôr do 15 dní od prijatej platby. Faktúru vyhotoví bez DPH a na faktúre je povinný uviesť slovnú informáciu „*prenesenie daňovej povinnosti*“.

Obec je povinná priznať v daňovom priznaní:

- DPH vo výške 50 000 € za zdaňovacie obdobie január 2016 (vypočítaná zo zálohy 250 000 €) a túto čiastku uhradiť správcovi dane najneskôr do 25. februára 2016,
- DPH vo výške 50 000 € za zdaňovacie obdobie jún 2016 DPH vo výške 50 000 € (vypočítaná zo sumy 250 000 €) a túto čiastku uhradiť správcovi dane najneskôr do 25. júla 2016.

Obec si nemôže uplatniť odpočítanie DPH z dôvodu, že zhotovenie stavby je určené na činnosť obce a nemá súvislosť s výstavbou bytov, pre ktorú je registrovaná ako platiteľ DPH. Obec je povinná uviesť údaje z prijatej faktúry vyhotovenej dodávateľom k prijatej platbe a z prijatej faktúry vyhotovenej k odovzdaniu budovy do časti B. 1. kontrolného výkazu.

PRÍKLAD 7

Obec je registrovaná ako platiteľ DPH z dôvodu prevádzkovania reštaurácie. Má štvrt'ročné zdaňovacie obdobie. Uzavrie zmluvu s obchodnou spoločnosťou o dodaní klimatizácie spolu s jej montážou do priestorov obecného úradu. Klimatizácia je odovzdaná 12. apríla 2016. Cena bez DPH je dohodnutá vo výške 10 000 €. Odovzdané dielo spadá z hľadiska zákona o DPH pod stavebné práce, a to na základe sekcie F európskej štatistickej klasifikácie produktov.

RIEŠENIE

Dodávateľ klimatizácie použije režim prenosu daňovej povinnosti na príjemcu, pretože obec má postavenie platiteľa dane. Prenos daňovej povinnosti sa uplatní aj napriek tomu, že klimatizácia je namontovaná do budovy, v ktorej obec neprevádzkuje reštauráciu.

Dodávateľ je povinný vyhotoviť faktúru do 15 dní od dodania klimatizácie s montážou. Na faktúre je dodávateľ povinný uviesť slovnú informáciu „*prenesenie daňovej povinnosti*“.

Obec je povinná priznať DPH v daňovom priznaní za zdaňovacie obdobie druhý štvrt'rok 2016 vo výške 2 000 € (zo sumy 10 000 €) a túto čiastku uhradiť správcovi dane najneskôr do 25. júla 2016. Obec si nemôže uplatniť odpočítanie DPH z dôvodu, že dodanie klimatizácie s montážou nesúvisí s prevádzkou reštauračných služieb, pre ktoré je obec registrovaná ako platiteľ DPH. Obec je tiež povinná uviesť údaje z prijatej faktúry vyhotovenej dodávateľom k dodaniu klimatizácie s montážou do časti B.1. kontrolného výkazu.

PRÍKLAD 8

Obec zriadila príspevkovú organizáciu za účelom vykonávania niektorých hlavných úloh obce, ako napríklad údržba miestnych komunikácií, pri ktorých príspevková organizácia nie je zdaniteľnou osobou. Okrem toho príspevková organizácia vykonáva aj podnikateľskú činnosť, prevádzkuje rekreačné zariadenie obce. Príspevková organizácia je v rozsahu vykonávania podnikateľskej činnosti platiteľom DPH a má mesačné zdaňovacie obdobie.

Príspevková organizácia si objednala opravu komunikácie u poskytovateľa, ktorý je platiteľom DPH. Stavebné práce boli ukončené 3. mája 2016. Cena bez DPH je dohodnutá vo výške 50 000 €.

RIEŠENIE

Dodávateľ stavebných prác použije režim prenosu daňovej povinnosti na príjemcu. Prenos daňovej povinnosti sa uplatní aj napriek tomu, že oprava komunikácie nesúvisí s podnikateľskou činnosťou, pre ktorú je príspevková organizácia platiteľom DPH.

Dodávateľ je povinný vyhotoviť faktúru do 15 dní od dodania stavebných prác. Na faktúre je dodávateľ povinný uviesť slovnú informáciu „*prenesenie daňovej povinnosti*“.

Príspevková organizácia je povinná priznať DPH v daňovom priznaní za zdaňovacie obdobie máj 2016 vo výške 10 000 € (zo sumy 50 000 €) a túto čiastku uhradiť správcovi dane najneskôr do 25. júna 2016. Príspevková organizácia si nemôže uplatniť odpočítanie DPH, pretože prijaté stavebné práce nesúvisia s činnosťou, pre ktorú je platiteľom DPH. Príspevková organizácia je tiež povinná uviesť údaje z prijatej faktúry vyhotovenej dodávateľom k dodaniu stavebných prác do časti B.1. kontrolného výkazu.